

RIZA TEVFIK
Hayatı ve Şiirleri
3 üncü tabii, tadil, tashih ve
İLÂVELERLE
ÇIKTI.
168 Sa. 60 Krş. Her kitabçıda bulunur.

Cumhuriyet

BUGÜN ÇIKAN
YEDİGÜN'ün
30 Ağustos
ZAFER
SAYISINI OKUYUNUZ
Nefis montajlar ve kıymetli
yazılarla doludur.

19 uncu yıl sayı: 6480

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı 24299 - 24290

Pazar 30 Ağustos 1942

Büyük Zafer Bayramı Kutlu Olsun

30 ağustos

Büyük taarruzu büyük zaferle bitiren Türk orduları

eylülde İzmire varmış bulunuyordu

Garb cephesinin muzaffer Kumandanı

Üç, beş gün fasıla ile Mudanyada İtilaf devletleri kumandanları ile İstiklâl Savaşımızın milli misak hududlarını tanıtan mütarekesini imzalıyordu

1922 ağustosunun ilk haftasında Beyazıt - Nallıhan - Gölük yolu ile Ankara'dan İzmir'e geliyoruz. İstanbul'da mektepte olan çocukların oraya gelmiş olmaları, onlarla izmitte sekiz gün beraber geçireceğiz. Geceye kumandan Halid Paşa titiz bir asabiyet içinde:
— Düşman cephesinde sezilen hareketler neyi göstermektedir?
— Sırtını keşfetmek için kendisine mümkün vasıtaların kâffesine başvurmuş, her taraftan haber ve netice bekliyor. Filhakika daha biz Ankara'da olan düşman cephesinde bazı kıl'aların emrinde olduğunu da bir haber almış, tezelden ve her taraftan bunun şahidliğine geçmişti. Düşmanın Akhisara kadar geri çekilecek dar bir hatta toplanacağına aid rivayetler ve tahminler vardı. Böyle bir hal vukuumunda İtilaf devletlerinin rahat rahat geri çekilmeğe tahakkükü esastır.
— İzmite iken bir gün valî:
— Ordudan nakliye vasıtalarının yeniden tespiti için bir emir geldi. İlk ana sahada bir hareket mi var diye sippelenildi. Fakat bu mutad yoklamaların birisi olacak. İkide bir böyle emirler gelir.
— Demişti.
— On iki gün sonra gece Geyve üzerinden Ankara'ya dönerken kumandan Halid Paşayı sakinleşmiş buldum:
— Mesele, düşmanın, içinde garşakçı çıkan bir alayım değiştirmesinden ibarettir.
— Dedi, Nallıhandan evvel sabah erken Eradığımız Yarhisarda dağıtım yapıldı. Silah ve cepane her türlü vasiyle cepheye gönderilmekte idi. İlk defa orada gördüğüm bir zabıt yanına yaklaşarak ve beni bir kenara çekerek kulaklarımları fısıldadı:
— Erkanharbiye reisi bir iki gündür cepheye hareket etmiş bulunuyor. Başkumandanın oraya girmesi de gecikmiş olacak sanıyorum. Taarruzun emri kulağımda galiba.
— O gün öğleyin Beypazarı'da taarruzun çok yakın olduğu haberi bir ağda idi. Nakliye vasıtaları için oraya da emir geldi ve halk bundan kat'i ahkâm çıkarmıştı.
— Ertesi gün sabahleyin Ankara'da idik. Ankara'dan taarruzdan bir iki gün önce, Erkanharbiye heyetimizin cepheye gittiğini bile kimse bilmiyordu. Başkumandan Ankara'da idi. Taarruzun hazırlık işi şöyle dursun, bilakis 25 ağustosa günü için Çankaya'da Gazî Mustafa Kemal tarafından verilecek mükellef bir ziyafetinin haberini bizlere yazılmıyordu. Bu haberi tevec Peker Çankaya'dan bizat bana telefon ediyor ve onu itinalı bir yere koymağımızı bilhassa tavsiye ediyordu. Haberi koymakla beraber bizim dahi ümmi surette onun üzerinde tasduğı şüpheden ileri bir fikirimiz yoktu.
— Neden sonra herkeşle beraber biz de gündelik bir ziyafetle mükellef ziyafetinin verileceği gün ziyafet zahiri olan Başkumandan Akşehirde cephe Kumandanı İsmet İnönü'nün karargahında idi ve bir gün evvel orada bütün kumandanlarla askerî vaziyetleri üzerinde konuşmalarını yapmış, son emirlerini vermiş bulunuyorduk.
— İste 26 ağustos 1922 de başlayan büyük taarruz takaddim eden beş on günün hikâyesi. Bilâhare an'anesile bizim de malûmumuz oldu, ki bir haftadanberi Anadolu'nun dışarı ile ve bilhassa İstanbul'da her türlü münakale ve muhaberesi kesilmiş ve bundan yalnız Çankaya'da verilecek mükellef ziyafet haberi müstesna tutulmuştu. Şüphesiz bilhizam dışarıya akis dahi ettirilmiş olan bu haber İstanbul'dan dışarıya kadar gitmiş ve en iyisi karşımızdaki düşman karargahına kadar ulaşmıştı.
— Sakaryada harb taribine:
— Hattı müdafaa yok, sathı müdafaa vardır.
— Kaidesini ilâve eden Türk Başkumandanı büyük taarruzda büyük kuvvetlerini muayyen hedeflere tevcih ve tehsil etmek kararile istihlal edileceğinden emin olduğu zafer neticesine varmıştır.
— Aynı zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğini muhafaza etmekte olan Başkumandan büyük taarruzun devam ettiği beş gün zarfında İerğün Meclise telgrafla şahsi bir rapor göndermiştir.
YUNUS NADİ
(Arkası sahife 3 sütun 4 te)

Başvekil Sıvasta tetkikler yapıyor

Şükrü Saracoğlu Atatürk lisesini, Milli Şefin okudukları askerî rüşdiyeyi ve muhtelif müesseseleri gezdi

Sivas 29 (a.a.) — Şark vilâyetlerinde tetkik seyahatine çıkan sayın Başvekilimiz Şükrü Saracoğlu, beraberlerinde Orgeneral Kâzım Orbay olduğu halde dün saat 15 te şehrimize gelmişler, İstasyonda Vali, Komutan, Belediye Reisi, Parti Müfettişi, Parti reisi, askerî ve mülikî erkân ve Parti mensubları tarafından karşılanmışlar ve bir askerî küt'a tarafından selâmlanmışlardır.
— Başvekilimizle birlikte seyahat etmekte olan sayın Bayan Saracoğlu da İstasyonda mülikî ve askerî erkân refikalari tarafından karşılanmışlar.
(Arkası sahife 3 sütun 1 de)

Başvekilimizi görmek üzere İstasyonda şehrin muhtelif yerlerinde toplanmış olan Sivaslılar, sayın Saracoğlunu içten gelen tezahürlerle selâmlanmışlardır.
— Başvekilimiz, Vilâyeti, Komutanlığı, Belediye, Parti ve Halkevini ziyaret ettikten sonra erkek lisesine giderek Atatürk lisesini ve Sivas kongresinin toplanmış olduğu salonu ziyaret etmişler ve müteakiben aziz Milli Şef ve Cumhuriyetimiz İsmet İnönü'nün okudukları askerî rüşdiyeye giderek Milli Şefin mektep hatırasını yaşatan ve mimarî itibarından karşılanmışlar.
(Arkası sahife 3 sütun 1 de)

Terfi listesi

Rütbeleri yüzbaşılığa yükselen üstteğmenlerimizin isimleri

Ankara 29 (Telefonla) — Dün baş tarafını bildirdiğimiz askerî terfi listesinin mütebaki kısmını veriyoruz:
Yüzbaşılığa terfi eden süvari üstteğmenleri
Celâl Yalçın, Emin Görgüç, Orhan İltis, Mehmed Anata, Falk Emre, Fund Ünal, Adnan Kobay, Sevkî Ünlü, Salâhaddin Ünal, Aziz Ronalı, Kâmil Boşaran, Süreyya Öncü, Basri Arık, Ahmed Beylitan, Hamdi Barlas, Enver Yıldırım, Avni Karaca, Zeki Gökmenek, Kasım Alper.
Üstteğmenliğe terfi eden süvari teğmenleri
Nedat Aykut, Salih Koç, Mennan Paşinli, Yunus Arkula, Cavid Özgüç, Niyyazi Çelik, Mustafa Özer, Cemil Soner, İbrahim Suna, Mustafa Gökbek, Şükrü İnanc, Salih Konjeç, Şükrü Polat, Rıza Komsuoğlu, Basri Yalçın, Rük-tem Aşnesu, Memduh Dölen, İrfan Bakır, Hüloşu Baykal, Fevzi Atilla, Zeki Asan, Kâmil Arapsun, Mustafa Türker, Ahmed Atlı, Ömer Özkulu, Ertuğrul Akın, Sadullah Arsu, Cahid Taras, Süleyman Akıncı, Hüseyin Savaskan, Salâhaddin Tuğsal, Sami Tuncel, Naci Özkuzu, Azmi Sorgun, Talât Sözer, Nazmi Evren, Hüsnü Arkan, Ziya Kavaz.
Yüzbaşılığa terfi eden top üstteğmenleri
Arif Savaş, H. Avni Nediz, Abdî Armandanlar, askerî vaziyetleri üzerinde konuşmalarını yapmış, son emirlerini vermiş bulunuyorduk.
— İste 26 ağustos 1922 de başlayan büyük taarruz takaddim eden beş on günün hikâyesi. Bilâhare an'anesile bizim de malûmumuz oldu, ki bir haftadanberi Anadolu'nun dışarı ile ve bilhassa İstanbul'da her türlü münakale ve muhaberesi kesilmiş ve bundan yalnız Çankaya'da verilecek mükellef ziyafet haberi müstesna tutulmuştu. Şüphesiz bilhizam dışarıya akis dahi ettirilmiş olan bu haber İstanbul'dan dışarıya kadar gitmiş ve en iyisi karşımızdaki düşman karargahına kadar ulaşmıştı.
— Sakaryada harb taribine:
— Hattı müdafaa yok, sathı müdafaa vardır.
— Kaidesini ilâve eden Türk Başkumandanı büyük taarruzda büyük kuvvetlerini muayyen hedeflere tevcih ve tehsil etmek kararile istihlal edileceğinden emin olduğu zafer neticesine varmıştır.
— Aynı zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğini muhafaza etmekte olan Başkumandan büyük taarruzun devam ettiği beş gün zarfında İerğün Meclise telgrafla şahsi bir rapor göndermiştir.
YUNUS NADİ
(Arkası sahife 3 sütun 4 te)

Terfiini dünki sayımızda haber verdiğimiz Korgeneralimizden Rifat Mataracı

Suney, Fikri Sönmez, Kadri Avbar, Kemal, Turfan, Kâmil Gizey, Vedad Akay, Emin Çilen, Ahmed Otanava, Alp Ölmez, Niyyazi Yorum, İbrahim Sakızoğlu, Fahreddin Peke, Necib Soyder, Bahaddin Ertuğru, Hüloşu Ertuğru, Muğrad Doğan, Sami Gökay, Salâhaddin Bayrak, Vedad Akgün, Mazhar Saran, Süad Onursal, Şefik Erdener, Edib Ös-
(Arkası sahife 3 sütun 7 te)

Bütün yurdda zafer şenlikleri yapılıyor

Asker gözile
30 Ağustos zaferini nasıl kazandık?

Yazan: Emekli General
H. Emir Erkilet

Buğün 30 ağustos Zafer bayramının yirminci yıldönümüdür.
— Bu büyük ve tarihî günün yıldönümü, yurdumuzun her tarafında ve şehrimizde parlak bir şekilde kutlanacaktır.
Dumlupınarda
Başkumandanlık meydan muharebesinin 20 nci yıldönümü dolayısıyla bugün Dumlupınarda Meclis Asker abidesinde büyük bir merasim yapılacaktır. Merasimde bulunmak üzere 28 vilâyetten Parti ve Halkevi, Umumi Meclis müessesili Afyonya gelmiştir.
— Merasim saat 11.30 da yapılacaktır. Eyyelâ, Büyük Millet Meclisi, Başvekil, vekâletler ordu ve Cumhuriyet Halk Partisi, Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü, Kızılay, Türk Hava Kurumu, Çocuk Esirgeme kurumu, ordu harb malûlleri, Şehidlikleri İmar cemiyeti ve Türk Basın Birliği ve 28 vilâyet adına gelenler konacaktır.
— Saat 11 de askerî küt'alar, Afyon Konya, İzmir illerle İstanbul ve Ankara yüksek mekteplerini temsil edecek talebeler, Beden Terbiyesi Gençlik kulübleri adına bir mükellef küt'as, Kütahya ve Afyon vilâyetleri köy ve kasabaları
(Arkası sahife 2 sütun 7 de)

Almanya: 1942 Sivastopol

Taksimde, aziz Milli Şefimizin yüksek adını alan ve bugün törenle açılacak olan İnönü gezisinin kuşbakışı manzarası

Yazan:
Nadir Nadi

Orta büyüklükte bir Anadolu kasabasının görünüşüne getiriniz. Şurada burada uçan sinek filolarını bir mil-yonla, sokakları örten toz bulutlarını da beş milyarla zarbediniz: Sivastopol hakkında oldukça doğru bir fikir edinmiş olursunuz.
— Fakat Sivastopolu daha bilmiyorsanız, geçen sene bu vakitler, bir yıldırım taarruzundan sonra, fazla dayanmadan Almanların eline geçen bu kasaba, Sivastopolun akıbeti hakkında bize herhangi bir örnek göstermekten çok uzaktır. Kenar mahallelerde toza ilgen ufak tefek tabirata bakıp da:
— Adam sen de bu da, bir şey mi? Derseñiz aldandırmaz, Sivastopolun ne hale girdiğini anlamak için, sıcak bir lodosun ağzınıza burnunuza oluktan bosalırcasına toz üflediği 80 kilometrelik bir yolu otomobile baştan-başta hatmedip bitirmeyi göze almanız.
(Arkası sahife 2 sütun 5 te)

SON HABERLER

Siyasî İhtiyacdan tasarruf siyaseti

İngiltereden aksesten son haberlere göre İngiltere hükümeti, halkın dahi...

Şapkasız gezme modası, esasen bir kaç senelik maziye malikdir. Yaz mevsiminde...

Ankara 28 (Telefonla) — Ticaret Vekâletine ithalât mallarının satışı hakkında...

İthalât eşyası serbestçe satılacak

Otomobil lâstiği, kalay gibi ithali güç eşyanın satışına şimdilik eski usulde devam edilecektir

Ankara 28 (Telefonla) — Ticaret Vekâletine ithalât mallarının satışı hakkında...

tiyaclarını piyasadan serbestçe tedarik edilecekleri bildirilmiştir. İhtiyat tedbirleri...

Alman harp tebliği

(Baştaraf 1 inci sahifede) günde bir bombalanmıştır. İki büyük mavnalı...

Sovyet harp tebliği

(Baştaraf 1 inci sahifede) aları inandı çarşapmalarından sonra yeni mevzilere...

Alman harp tebliği

(Baştaraf 1 inci sahifede) günde bir bombalanmıştır. İki büyük mavnalı...

Sovyet harp tebliği

(Baştaraf 1 inci sahifede) aları inandı çarşapmalarından sonra yeni mevzilere...

Alman harp tebliği

(Baştaraf 1 inci sahifede) günde bir bombalanmıştır. İki büyük mavnalı...

Sovyet harp tebliği

(Baştaraf 1 inci sahifede) aları inandı çarşapmalarından sonra yeni mevzilere...

İhtikâr çarkı dönüyor! Tüccar, bazı erzak fiyatını, yerinde yükseltiyormuş! 16 bin kilo çivinin hikâyesi

Son günlerde şehrimize mühim miktarda gıda maddesi gelmektedir. Dün de Anadolu'dan...

muracaat ederek, ayakkabı çivisi tevziatında yolsuzluk olduğu hakkında şikâyet...

nak ve çömek bulunduğu halde satılmak istemeyen Avram Ferid Bahar, İsağ Haf...

Uzakşark harbi

Washington 28 (a.a.) — Amerikan hava kuvvetlerinin şiddetli darbelerine hedef olan Japon deniz kuvvetleri...

İhtikâr suçlusu 4 yahudi tevkif edildi

Dükkanlarında 500 sandık bardak, çay...

Almanya: 1942

(Baştaraf 1 inci sahifede) Herkesin bilebileceği bir şey kimseden saklanmamak prensibini gönen Almanlar...

Japonlar yüzen adalar kullanyolar

New-York 28 (a.a.) — Çungking'den Amerikan ajanslarına bildirildiğine göre...

Garb ve cenub Almanya'daki ben-yo, kırı ve ejence...

Ben-yo, kırı ve ejence şehirlerinde harabiyet...

Rusya'yı gitmek üzere tayyareye binmeden önce...

Rusya'yı gitmek üzere tayyareye binmeden önce...

Yeni Gine'de harekât

Melbourne 28 (a.a.) — Müttefikler tebliğine göre...

Ticari ve mali anlaşmalar müzakere heyeti

Ankara 28 (Telefonla) — Hariciye Vekâletine...

İngilterede giyecek tahdidleri

Londra 28 (a.a.) — Britanya Ticaret Nazirinin...

Kerç boğazını geçmek isteyen Rus gemileri batırıldı

Vichy 28 (a.a.) — Alman radyosu, bir kaç Rus gemisinin Kerç boğazından...

İstanbulun Şefe minnetli

(Baştaraf 1 inci sahifede) men kumandanlığında ve diğer büyük askeri...

Merkez cephesinde Rus taarruzu inkışaf ediyor

Moskova 28 (a.a.) — Reuter ajansının Moskova'daki...

Bir Alman şehrine yapılan şiddetli akın

Londra 28 (a.a.) — Resmen haber verildiğine göre...

Dumlapınara hareket eden heyet

30 ağustos zafer bayramı münasebetiyle Dumlapınara...

General Zükof Milli Müdafaa Komiserliğine tayin edildi

Ankara 28 (Radyo gazetesi) — Londra radyosu...

Kassel şehrine yapılan akında 35 İngiliz uçağı düşürüldü

Berlin 28 (a.a.) — Resmî tebliğ: Batıda...

İngiliz hava kuvvetleri 28 ağustos gecesi...

İngiliz hava kuvvetleri 28 ağustos gecesi bilhassa...

Pamuk fiatları tespit edildi

Ankara 28 (Telefonla) Ticaret Vekâleti, İktisad Vekâletine...

Bugün çıktı. 30 AĞUSTOS

Yazan: Orhan Seyfi Orhon Yazan: H. E. ERKİLET Yazan: YUSUF Z. EYRATC

Delhiden Üsküdüra

Şarhin bütün tarihini, san'atını, hayatını hususî fotoğraflarla...

Yatalak Cemiyetler

Makaleler, şiirler, tenkidler, haftanın fikirleri.

Rıza Tevfik hayatı ve şiirleri

Genç şairimizden R. Gökâlp Arkan tarafından...

İhrac edilecek derilere dair yeni bir karar

Ankara 28 (a.a.) — Ticaret Vekâletinden bildirildiğine göre...

Bugün ELHAMRA Sinemasında

ZAFER BAYRAMI SEREFİNE Genç, ihtiyar herkesin...

Sipahi Ocağı İdare Heyeti Riyasetinden:

Ocağımızın bu seneki yazlık balosu 29/8/42 tarihinde...

Suadiye PLÂJ Kazinosunda

San'atkâr MÜNİR NUREDDİN Hakiki sürprizler — Tombala — Gece saat üçe kadar.

ÇOCUK ESİRGEME KURUMU

Beyoğlu kaza kolu menfaatine: Bu akşam MAKSİM Alaturka kısmında Saat 3 e kadar büyük müsamere

Bugün ELHAMRA Sinemasında

ZAFER BAYRAMI SEREFİNE Genç, ihtiyar herkesin...

Çocuk Esirgeme Kurumu

Beyoğlu kaza kolu menfaatine: Bu akşam MAKSİM Alaturka kısmında Saat 3 e kadar büyük müsamere

Bugün ELHAMRA Sinemasında

ZAFER BAYRAMI SEREFİNE Genç, ihtiyar herkesin...

Ankarada profesyonel ressamlar sergisi

Nureddin Ergünün «Antalyalı Yürük Alıye» si

Erçüment Kalmukun enteryörü

Ankarada açılan «Profesyonel Ressamlar Grubu» sergisi...

Yürük kızında virtuos bir kudretle sembolize edilmiştir.

Turgud Zaim — «Şekeret ve «Köy» lü kadın...

Ankarada açılan «Profesyonel Ressamlar Grubu» sergisi...

Yürük kızında virtuos bir kudretle sembolize edilmiştir.

Turgud Zaim — «Şekeret ve «Köy» lü kadın...

Ankarada açılan «Profesyonel Ressamlar Grubu» sergisi...

Yürük kızında virtuos bir kudretle sembolize edilmiştir.

Turgud Zaim — «Şekeret ve «Köy» lü kadın...

Ankarada açılan «Profesyonel Ressamlar Grubu» sergisi...

Yürük kızında virtuos bir kudretle sembolize edilmiştir.

Turgud Zaim — «Şekeret ve «Köy» lü kadın...

Hadiseler Arası

Bir kaç müşahade... aşe işlerle fazla uğraşmaları...

Bu hazin görüşü bilgilî şahıs müzîm olaylara uygun olduğunu...

Ticaret Odasının hazırladığı bu da en çok merak ettiği nokta, yükseltilen mi? Bekliyoruz...

İkinci bir müşahade de şudur: Fiat serbestliğinden sonra bazı...

Turyağı istihlalatımızın kısmî millî müesseseler tarafından...

Salzburg'da geçirildiğimiz geceyi hatırladığımız saatleri...

Ertesi sabah erkenden Mozart'ın doğduğu eve...

Bütün insanlar Mozart'ı sevselebilirlerdi...

Demek 240 kurşun satanlar buzdaki emekte idiler...

Turyağı müessesesinin bu dürist kasını takdirle karşılarız...

Pahalılıkla mücadelede anekten Turyağı fabrikasının...

Vichy 28 (a.a.) — «Corriera Italia» Sera gazetesinin...

Yağma hareketlerinde haberi verilmeyen ateş açılacak...

Bombay 28 (a.a.) — Bihar eyaleti kumeti...

Arjantin'in Mihverle münasibetleri kesilecek mi?

Buenos Aires 28 (a.a.) — Meclis gıllî toplantısında...

Mihrinisa Yazıcıoğlu ile Dr. Orhan Sargın EVLENDİLER.

MÜNEKKİDLERİMİZE iş ekti Hayatın alınmış sosyal durumu...

Önümüzdeki hafta çıkıyor TURAN AZİZ BELER

PERİ Kundura Mağazası İstiklal caddesi 205 Arayacağınız marka!

RASİD RIZA Tiyatrosu Halide Fişkin beraber Her akşam saat 21.30 da Harbiyede...

ONLAR ERMİŞ MURADINA Vudvil 3 perde

